

GŁOS NARODU

NR. 268. — ROK XXXIX.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYŻA L. 11.
 KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140 055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

PONIEDZIAŁEK

3 PAŹDZIERNIKA 1932.

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przysięgą pocztową	Zagranicą	Przedpłata znizona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odnośzeniem	bez odnośzenia				
Miesięcznie	6-20 zł.	5-70 zł.	6-20 zł.	9-50 zł.	5-70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-08.

Jak zatonał „Niemen“.

Sztokholm, 2 października. (PAT). Szwedzka Agencja podaje w uzupełnieniu poprzedniej wiadomości o zatonięciu „Niemna“, następujące szczegóły: Żaloga zatopionego statku ośmawiona została do Göteborgu. Kapitan „Niemna“ w chwili katastrofy znajdował się na mostku kapitańskim. Noc była mglista i padał deszcz, a morze było bardzo wzburzone. Około godziny 3 kapitan zauważył nagle w odległości 25 metrów statek, zbliżający się z wielką szybkością. W chwili potem nastąpiło gwałtowne zderzenie. Statek „Lawhill“ uderzył „Niemen“ niemal w sam środek, wybijając wielką dziurę, przez którą wdarły się natychmiast strumienie wody. Poza to jeden z maszyn „Niemna“ zламаł się, niszcząc aparat radiowy. Kapitan zrzucony, przy uderzeniu z mostku został zraniony w rękę. Niemniej jednak zadzwonił natychmiast na alarm, wzywając załogę na pokład. Rzucono się do spuszcza-

nia łodzi ratunkowych. Większość członków załogi była prawie naga i starała się oddalić jak najszybciej od parowca, aby uniknąć wciągnięcia przez wodę gdy parowiec zacznie tonąć. „Niemen“ zatonał w 7 minut po zderzeniu. Załoga wiosłując usilnie utrzymała się na morzu w ciągu 7 godzin przy bardzo wielkiej fali. Zaważona została wreszcie przez szwedzki parowiec „Kronprindsessan Margareta“. Dwa inne parowce szwedzkie przeszły spodal, nie zauważwszy rac, wypuszczanych przez rozbitków. Rozbitkowie zostali wyratowani przez „Kronprindsessan Margareta“, przyczem okazało się, że wielu z nich jest rannych.

NIKT NIE JEST POWAŻNIE RANNY.

Sztokholm 2 października. (PAT). Stwierdzone zostało ostatecznie, że żaden z członków załogi statku „Niemen“ nie odniósł poważniejszych ran.

Przywóz bawełny przez Gdynię.

Warszawa, 2. 10. We wtorek 4 bm. odbędzie się pod przewodnictwem mm. przemysłu i handlu, gen. Zarzyckiego, konferencja w sprawie importu surowej bawełny przez Gdynię. Wezmą w niej udział przedstawiciele przemysłu i handlu bawełnianego Łodzi, towarzyszy ekspedycyjnych i firm handlowych, reprezentujących zagraniczne domy importowe, oraz linii żeglugowych zainteresowanych w zamorskim transporcie bawełny.

Import tego surowca przez porty polskie

rozwiija się bardzo pomyślnie. Ostatnio Rada Portu Gdyni powzięła szereg uchwał w sprawie rozbudowy składów bawełnianych, połączeń okrętowych itp., co by przyczyniło się do dalszego wzmoczenia importu surowej bawełny przez Gdynię. Z drugiej strony dzięki rozwijającemu się ostatnio handlowi kompensacyjnemu, stał się aktualny projekt oparcia importu surowej bawełny do Polski na kompensacyjnym eksporcie z Polski do krajów, które są naszymi dostawcami tego surowca.

Start kpt Karpińskiego do lotu 14 tys. klm.

Warszawa, 2. 10. (PAT). Dzisiaj o godzinie 5.45 wystartował z lotniska na Okęciu w Warszawie kpt. Stanisław Karpiński z I. p. lotniczego wraz z mechanikiem W. Rogalskim do rajdu lotniczego — z punktami lądowania: w Konstantynopolu, Aleppo, Bagdadzie, Heracie, Kabulu, Kairze, Jerozolimie i Warszawie. Kpt. Karpiński podjął rajd na płatowcu krajowej konstrukcji „Lublin R. K. A.“, budowy inż. Rudlickiego, wykonanym w fabrykach Plage-Laśkiewicz w Lublinie, zaopatrzonem w silnik Wright-Skoda, 220 HP., zbudowanem w kraju przez Polskie Zakłady Skoda. Typ płatowca jest ten sam, na jakim kpt. Karpiński odbył jesieni zeszłego roku rajd dokoła Europy, tylko ulepszony, o szybkości do 190 km. na godzinę.

Obecny rajd obejmuje trasę 14.000 km. Lotnikom wypadnie przebyć Karpaty, Alpy Transylwańskie, Morze Czarne, Marmara, Śródziemne i Martwe, pustynie Syryjską, Persko-Afgańską oraz łańcuch gór Persji i Afganistanu o wysokości do 5.000 metrów.

Zdobyli nagrody, by ich nie oglądać.

Niemcy uczcili pamięć Żwirki i Wigury, przy wręczeniu nagród.

Berlin, 2. 10. (PAT). Wręczenie zdobytych przez lotników polskich podczas tegorocznego „Challengu“ nagród odbyło się w sobotę bardzo uroczysto w siedzibie Aeroklubu niemieckiego. Podczas przyjęcia na cześć delegatów Polskiego Aeroklubu: majora Kwiecińskiego i kpt. pilota Skarzyńskiego, wygłosił przemówienie prezes Aeroklubu Niemieckiego major Koehler, który w podniosłych słowach uczcił pamięć bohaterów lotników Żwirki i Wigury, zwycięzców konkursu, którym nie sądzonem było odebrać osobiście nagrody. Przemówienia majora Koehlera zebrani wysłuchali stojąc. Na uroczystości obecni byli wszyscy lotnicy niemieccy, biorący udział w rajdzie z Morzgiem, Possem i Seidemanem na czele, przedstawiciele ministerstwa komunikacji, nadburmistrz miasta Salm i wielu innych.

NOWY REKORD WYSOKOŚCI.

Warszawa, 2. 10. Inżynier Drzewiecki, jeden z konstruktorów samolotu „R. D. W.“, na którym sp. por. Żwirko zdobył puchar Europy, osiągnął onegdaj rekordową dla samolotów tego typu wysokość 6023 metrów. Poprzedni rekord wynosił 5305 m.

Sport.

Kraków zdobywa puchar.

Ilustracji Polskiej.

Czwarte z rzędu spotkanie między reprezentacjami Krakowa i Poznania o puchar Ilustracji Polskiej zakończyło się zasłużoną wygraną Krakowa, w wysokim stosunku 4:0 (2:0).

Bramki dla zwycięzców zdobyli: dobrze dysponowany Smoczek (3) w 20, 54 i 85 minucie, oraz Bil w 39 minucie z karnego.

Obie drużyny wystąpiły w osłabionych składach które przedstawiały się następująco: Kraków — Koźmin, Bil, Konkiewicz, Seichter, Wilczkiewicz, Bajorek, Riesner, Artur, Smoczek, Zieliński, Bator.

Poznań: Kasprzak, Flieger, Scherfke, Lis, Ofierzyński, Przykucki, Nowacki, Kmioła, Nowacki II, Kryśkiewicz, Mazgaj.

Spotkanie nie wzbudziło żywszego zainteresowania, to też przyglądało się mu zaledwie 2 tysiące widzów. — Sędziował dr. Lustgarten. Rogów 5:5.

Węgry — Polska 50:32.

Budapeszt, 2. 10. Mecz lekkoatletyczny Polska — Węgry zakończył się przegraną Polaków w stosunku 32:50.

Zwycięstwa polskich piłkarzy.

Bukareszt, 2. 10. Polska reprezentacja piłkarska pokonała tutaj reprezentację Rumunii w stosunku 5:0.

Warszawa, 2. 10. Mecz piłkarski Lotwa — Polska zakończył się zwycięstwem Polski w stosunku 2:1.

Łódź, 2. 10. Mecz międzymiastowy Łódź Warszawa przyniósł zwycięstwo Łódzianom w stosunku 3:1.

Dyktatura wojskowa w Chile upadła.

Nowy Jork, 2 października. Wedle doniesień z Santiago de Chile, tymczasowy prezydent republiki chilijskiej generał Blanche podał się do dymisji wraz ze swym rządem. Dymisja nastąpiła z powodu wzmagającego się protestu ludności przeciw dyktaturze.

Sensacyjne sprawozdanie komisji Lyttona.

KOMISJA STWIERDZA, ŻE MANDŻURJA PO WINNA POZOSTAĆ POD SUWERENNOŚCIĄ CHIN. — KONFLIKT LIGI NA RODÓW Z JAPONJĄ NIEUCHRONNY.

Genewa, 2 października. Generalny sekretarjat Ligi Narodów ogłosił dziś tekst sprawozdania komisji ankietowej Ligi Narodów, wysłanej pod przewodnictwem Lyttona do Mandżurji w związku z konfliktem chińsko-japońskim. Sprawozdanie to jest obszernym dokumentem zawierającym 150 stron pisma maszynowego i uzupełnionym wieloma załącznikami: mapkami i szkicami. Najistotniejszą częścią jego jest stwierdzenie, że Mandżurja powinna pozostać pod suwerennością Chin. Uznanie nowego państwa mandżurskiego przez Japonję, uważa komisja za krok nie mający żadnego znaczenia dla przyszłego rozwiązania tego problemu wedle propozycji komisji. Utworzenie samodzielnego państwa mandżurskiego uważa komisja za niezgodne z zasadami istniejących zobowiązań międzynarodowych.

ZASADY UREGULOWANIA STOSUNKÓW CHIŃSKO-JAPONSKICH.

Komisja proponuje uregulowanie kwestji mandżurskiej i stosunków chińsko-japońskich na zasadach następujących:

1) Trzy prowincje mandżurskie Liaoning, Kirin i Heilungkiang — miałyby otrzymać autonomię;

2) zawarcie układu chińsko-japońskiego

gwarantującego interesy japońskie w Mandżurji;

3) zawarcie chińsko-japońskiego układu rozejmowego i o nieagresji, oraz układu wzajemnej pomocy;

4) zawarcie chińsko-japońskiego układu handlowego.

Sprawozdanie zaznacza, że nadanie Mandżurji autonomji winno nastąpić w formie dobrowolnej proklamacji rządu chińskiego. W następstwie tego rządowi chińskiemu przysługiwałoby prawo kontroli Mandżurji w polityce zagranicznej, kontroli celnej, pocztowo-telegraficznej i podatkowej. Rząd chiński miałby również prawo mianowania szefa władzy wykonawczej. Poza to wszelkie inne uprawnienia miałyby przysługiwać rządowi lokalnemu. Celem utrzymania w kraju porządku i dla obrony narodowej miałyby być utworzony korpus żandarmerji. Wszelkie inne sily zbrojne miałyby być z Mandżurji wycofane.

A W MANDŻURJI WALKI NIE USTAJĄ.

Londyn, 2 października. Wedle doniesień z Mukdena, pod Ciciarem rozgorzały nowe walki między powstańcami chińskimi a wojskami mandżursko-japońskimi. Wojska powstańcze usiłowały wtargnąć do Ciciaru, zostały jednak odparte.

Dziś wybory do Rady Ligi.

SZANSE POLSKI WEDŁUG OPINJI DZIENNIKA SZWAJCARSKIEGO.

Genewa, 2. 10. (PAT). Omawiając poniedziałkowe wybory do Rady Ligi Narodów „Journal de Geneve“ pisze:

Co się tyczy Polski, to jej wybór ma miejsce w warunkach specjalnych, ponieważ ma się odbywać w dwóch terminach. Jeżeli Polska otrzyma dwie trzecie głosów, które uznają ją za ponownie wybieralną, wybór jej w drugiej fazie będzie oczywiście zapewniony. Jednakże ujawnia się opozycja przeciwko reelekcji Polski, inspirowana u jednych względami politycznymi, u innych wypływająca z pobudek zasadniczych, wiele bowiem państw nie jest zwolennikami reelekcji i pragnie zapobiec ustaleniu się tego systemu.

Polska ma bardzo dużo poważnych spraw politycznych i w każdym bądź razie będzie mu-

siła bardzo często zasiadać w Radzie. Jest więc rzeczą logiczną, aby była jej członkiem. Liga Narodów ma dość trudności w chwili obecnej, aby stwarzać sobie jeszcze inne, sztuczne i zupełnie zbyteczne trudności. Należy więc przewidywać, że względy te będą decydujące i Polska otrzyma ilość dwóch trzecich głosów, które są jej potrzebne. Gdyby stało się inaczej i gdyby liczba państw przeciwko reelekcji osiągnęła 20, Turcja przejęłaby spadek po Polsce. Biorąc jednak pod uwagę, że stosunki między temi państwami były zawsze doskonałe, Turcja w obecnym momencie nie czyni żadnych kroków, które doprowadziłyby w konsekwencji do jej wyboru. To też spodziewają się powszechnie wyboru Polski, której zasługi wobec Ligi zawsze były uznawane.

Konferencja państw niezadowolonych

WYNIKAMI NARAD W STRESIE.

Wiedeń, 2. 10. (PAT). W depeszy z Genewy zamieszcza „N. W. Tagblatt“ następujące uwagi o posiedzeniu komisji europejskiej, na którym toczyła się 4 godzinna dyskusja nad wynikami konferencji w Stresie. Dyskusja stała pod znakiem zastrzeżeń Anglii, państw skandynawskich, Holandji, Belgji i Rosji sowieckiej. Można było wyraźnie poznać, że stanowisko państw europejskich na światowej konferencji gospodarczej nie będzie jednolite.

Anglja trzyma się zdala od planu rewolucyjacji cen zboża środkowo-europejskiego, jak również od systemu cel preferencyjnych i od świadczeń finansowych na rzecz funduszu normalizacyjnego. Nie można tedy będzie liczyć na poparcie polityki pożyczkowej ze strony Anglii.

Holandja i Belgja są przeciwne głównie preferencjom.

Państwa skandynawskie skarżą się na protekcjonizm, który przyniesie uszczerbek wywozowi ich produktów rolniczych. Stwierdzono też, że polityka kontyngentowa szkodzi dotkliwie handlowi międzynarodowemu.

Imieniem Rosji sowieckiej oświadczył Litwin, że Sowiety zatrudniają 200.000 robotników niemieckich w fabrykach maszyn. Litwin chciał przez to zaznaczyć, że Rosja sowiecka stała się państwem nabywcem i z tego powodu oczekiwała zaproszenia do Stresy. „N. W. Tagblatt“ zaznacza, że oprócz za-

sadniczych uwag nie zajęto jeszcze w komisji europejskiej konkretnego stanowiska wobec wyników konferencji w Stresie. Właściwa praca zaczęła się dopiero w komisji rewolucyjnej. Wrażenie, jakie dyskusja pozostawiła, nie może być nazwane optymistycznym. Posiedzenie scharakteryzowano jako konferencję państw niezadowolonych.

Kto może emigrować do Stanów Zjedn.

Jak informuje Syndykat Emigracyjny, do Stanów Zjednoczonych A. P. wyjeżdżać mogą obecnie następujące cztery kategorie emigrantów: żony i mężowie obywateli amerykańskich, rodzice i dzieci (w wieku do lat 21) obywateli amerykańskich, dalej reemigranci, którzy przybyli do Polski na krótki przeciąg czasu i posiadają ważne zezwolenie na powrót do Ameryki, wreszcie osoby urodzone w Stanach Zjednoczonych, które na podstawie metryk urodzenia otrzymały amerykański paszport.

Żony, oraz osoby, pragnące wyjechać do krewnych (siostr, braci itd.), wiz nie otrzymują z powodu panującego w Ameryce bezrobocia.

Z tych samych względów utrudniony jest wyjazd żon i dzieci, udających się do osób, które nie są obywatelami amerykańskimi.

To słychać w Krakowie.

Poniedziałek 3: św. Teresy od Dz. Jezus.

Wtorek 4: św. Franciszka Seraf.

Wtorek 4: wschód słońca o godz. 6.05, zachód o 17.31.

ATAK SZALU U ŻOŁNIERZA. Wczoraj w godzinach wieczornych ulica Długa była widownią dużego zbiegowiska. Jakiś żołnierz, którego nazwiska nie zdołano ustalić, dostał nagle ataku szalu, wywołując popłoch wśród przechodniów. Wezwano Pogotowie ratunkowe, ubieżwiadło go i przewiozło do szpitala garnizonowego przy ul. Wrocławskiej.

GDY PIJANY JEDZIE NA ROWERZE... Dnia 1 bm. o godzinie 17, wezwano Pogotowie Ratunkowe na blicę Grzegorzeczką do Antoniego Konika, zamieszkałego Barakowa 3, który w stanie podpiym jadąc na rowerze uderzył głową w słup telegraficzny — przewieziono go do szpitala św. Łazarza

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Poniedziałek: „Fantazy“.

Wtorek 4. października „Fantazy“.

Środa 5. 10. „Fantazy“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: „Tommy Boy“.

ŚWIT: „W pogoni za czarną maską“ (Harry Piel).

APOLLO: Król to ja (Vlasta Burjan).

SZTUKA: „Gasnące płomienie“ (Clive Brook).

SŁOŃCE: „Rango“ (Film ze zwierzętami).

UCIECHA: „Człowiek, którego zabiłem“ (Liowell Barrymore).

ADRIA: „Księżna Łowicka“ (film polski).

PROMIEN: „Trójka“ (w rolach głównych Olga Czechowa i H. A. Schlettow).

ATLANTIC: „Rewolta“ (produkcji Eryka Pomera).

KINO DOMU ŻOŁNIERZA POLSKIEGO: Od dnia 3 do 8 października „Niebezpieczny romans“ (w rolach głównych Betty Amann, B. Samborski, E. Bado, Zula Pogorzelska, K. Krukowski, A. Dymaza).

Z TEATRU MIEJ. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś w poniedziałek i następane dni tygodnia do piątku włącznie „Fantazy“ Słowackiego. W sobotę premiera sztuki Marji Jasnorzewskiej (Pawlikowskiej) p. t. „Egipska pszenica“. W próbach Władysława Orkana „Pomsta“ i Gilberta Chestertona „Magia“.

PIERWSZA WYSTAWA PRZEMYSŁU MUZYCZNEGO W WARSZAWIE.

W czasie od 19 listopada do 11 grudnia br. odbędzie się w Warszawie Pierwsza Wystawa Przemysłu Muzycznego, mająca na celu zobrazowanie postępu w przemyśle muzycznym, całokształtu przemysłu krajowego w tej gałęzi, oraz propagandy sztuki muzycznej. Wystawa obejmie wszelkiego rodzaju instrumenty muzyczne, przybory do nich, surowce i materiały pomocnicze, radioaparaty, gramofony i płyty, starożytne instrumenty, historię sztuki muzycznej, wydawnictwa muzyczne itd. W czasie trwania Wystawy będą urządzone konkursy muzyczne, pokazy i audycje. Wystawcom będą przyznawane nagrody. Bliższych informacji udzieli zainteresowanym Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, Długa 1, lub też Zarząd Pierwszej Wystawy Muzycznej w Warszawie, ul. Clumielna 25.

Dziś TEATR „UCIECHA“ ŚWIETLYN Dziś

Od czwartku 29 września 1932.

Od czwartku 29 września 1932.

Gigantyczne arcydzieło Paramounta!

Korona twórczości genialnego mistrza — realizatora **Ernesta Lubitscha**

Człowiek którego zabiłem...

Przepiętny dramat współczesny według sztuki Maurice'a Rostanda p. t. „L'Homme que j'ai tue“. — W rolach głównych:

Lionell Barrymore, Nancy Carroll Phillips Holmes

Wielka orkiestra „Uciechy“ pod dyktando Dra A. Hermana wykona dwa utwory koncertowe: 1) Wagner: Uwertura do opery Rienzi 2) Schumann: Marzenie

Przedstawienia codziennie o g. 5, 7 i 9 wiecz., w niedziele o godz. 3 pop. Ceny miejsc już od 49 gr. Koncert orkiestry o godz. 7-mej i 9-tej. Na pierwsze przedstawienia (codziennie o godz. 5-tej) Ceny miejsc niższe.

Wyświetla dziś

„WANDA“

w teatrze świetlnym

Porywające potęgą wrażeń, mocą niezwykłych przeżyć rewelacyjne arcydzieło, które swą oryginalnością poruszyło cały świat. — Film niecodzienny. — Oryginalny temat

TOMMY BOY

Frapujący dramat pełen czaru słonecznej pogody, fascynujący odwieczną walką namiętności ludzkich.

W rolach głównych:

Najpiękniejszy amant uroczą charakterystyczny oraz **Clark Geble Medge Crens Ernest Torrence Tommy Boy**

Tylko raz na wiele lat powstał film o tak olbrzymich wartościach. — Urok tego filmu pozostaje na zawsze w duszy widza — Niewidziane dotychczas w żadnym filmie wysiłki konne.

Ponadto w programie dodatki dźwiękowe i aktualny tygodnik „FOXSA“.

Przedstawienie o godz. 5, 7, 9.10 w niedzielę i święta o godz. 3 popoł.

Ceny miejsc niższe.

Program Nr. 3.

W sobotę dnia 1 paźdz. 1932 o g. 3 popoł. W niedzielę dnia 2 paźdz. 1932 o g. 11.30 przedpoł.

Poranki filmowe dla młodzieży i dorosłych

Błękitna rapsodja w głównej roli **Janet Gaynor i Charles Ferrel.**

Ceny miejsc od 49 groszy.

Ceny miejsc od 49 groszy.

Ogólnopolski Zjazd Sodalicyj Zeńskich w Krakowie.

Z INAUGURACYJNEGO ZEBRANIA ZJAZDU SODALICYJ INTELIGENCJI ŻEŃSKIEJ.

W dniach 2 i 3 bm. odbywa się w Krakowie Zjazd Sodalicyj Marjańskich Inteligencji Zeńskiej, który rozpoczął się w niedzielę, uroczystym nabożeństwem z „Veni Creator“ i Mszą św., odprowadzoną w kościele OO. Franciszkanów, w kaplicy Matki Boskiej Bolesnej, przez Ks. prałata Makowskiego, rektora seminarjum częstochowskiego.

O godz. 11.30 odbyło się Zebranie Inauguracyjne w Domu Katolickim, w sali niebieskiej, przy licznych współudziale delegatek z całej Polski i członkiń krakowskich. Wśród gości był Ks. Metropolita A. Sapięha, Ks. prałat Męski z Jarosławia, Ks. Ochęduszek, superjor Ks. Ks. Jezuitów, Ks. Urban T. J., redaktor „Przeglądu Powszechnego“, Ks. Moskała T. J., dzielny organizator zjazdu i in.

Posiedzenie zagała przewodnicząca gen. Anna Zabina, witając gości i wyrażając nadzieję, że liczne „przybycie delegatek Sodalicyj przyczyni się do owocnej pracy w czasie Zjazdu. Następnie powołała prezydium Zjazdu z przewodniczącą p. Marją Stojewską ze Lwowa na czele.

Zkolei odczytano list z życzeniami pomyślnych obrad od generała Zakonu Jezuitów, O. Ledóchowskiego. — Następnie p. Morawska z Warszawy wygłosiła interesujący referat pt.: „Czem winny być Sodalicyj Inteligencji Zeńskiej w dobie obecnej“. Prelegentka naszkicowała tło, przedstawiając niedomagania dni dzisiejszych.

— Obok kryzysu gospodarczego panuje obecnie kryzys moralny, który wynika z bezbożności i odwrócenia się od religii.

— Katolicy muszą wystąpić do świadomej walki ze złem. Ofenzywa ta musi być oparta na miłości Chrystusa i miłości bliźniego. Takie hasło ofenzywy w imię miłości Boga i bliźniego postawiła sobie Akcja Katolicka.

— Do uczestniczenia w tej walce są powołane również Sodalicyj Marjańskie. Przedewszystkiem zaś przez kształcenie samego siebie, przez naginanie woli do dobrego, dalej przez wprowadzenie ducha katolickiego do rodziny, oddziaływanie na otoczenie (na t. zw. katolików martwych), wreszcie przez popieranie prasy katolickiej. Sodalicyj Marjańska powinna być solą społeczeństwa.

Na zakończenie zabrał głos Ks. Metropolita A. Sapięha, podnosząc, że chociaż nie brak głosów przeciw udziałowi Sodalicyj w Akcji Katolickiej, jednak już to samo, co Sodalicyj robią, to jest właśnie Akcja Katolicka. Piękne hasła, rzucane w referacie nie powinny być tyl-

ko pustym frazesem. Trzeba zacząć od udoskonalenia wewnętrznego. Bez tego wszystko będzie tylko piękną demonstracją. W Polsce potrzeba dwu rzeczy: 1) katolicy muszą się uznać katolikami, 2) muszą popierać prasę katolicką. Czytanie i popieranie sensacyjnych gazet jest drogą, przez którą wsącza się zło największe do rodziny.

W końcu udzielił Ks. Metropolita zebranym błogosławieństwa na pomyślność pracy w czasie Zjazdu.

K. N.

Poświęcenie nowego lokalu „Orbis“

W niedzielę w godzinach popołudniowych odbyło się poświęcenie lokalu krakowskiego oddziału Biura Podróży „Orbis“. Lokal ten mieści się w nowowzniesionym gmachu Feniksa w Rynku głównym przy linii A-B. Poświęcenia dokonał Ks. Inf. dr. Kulmowski, który przy tej okazji złożył kierownikom instytucji życzenia, by osiągnęli oni zakreślone swym statutem cele z korzyścią dla społeczeństwa i państwa. Przemawiał również członek Rady Nadzorczej „Orbisu“ b. wiceminister Bertoni, przed stawiając zakres działalności Biura. Jak wiadomo „Orbis“ jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, posiada prawo sprzedaży biletów kolejowych i jako oficjalne biuro propagandy turystyki z ramienia P. K. P. ma obowiązek prowadzenia propagandy turystycznej na rzecz państwa polskiego w kraju i zagranicą. Działalność tę wykonuje „Orbis“ za pośrednictwem 48 oddziałów i agencji.

„Orbis“ jest oficjalnym przedstawicielem na teren Polski szeregu zagranicznych biur podróży. Ze względu na znaczenie, jakie rozwój turystyki ma dla życia gospodarczego kraju, życzyć należy tej instytucji jak najszybszego rozwoju.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

ODPUST W KOŚCIELE O. O. DOMINIKANÓW, w pierwszą niedzielę października poświęconego czei N. Marji P. Różańcowej, zgromadził olbrzymie tłumy wiernych, tak z Krakowa jak z prowincji. Od wczesnego rana, do późnego wieczora kościół O. O. Dominikanów był wypełniony przez wiernych, którzy — nieraz z daleka — przybyli, żeby się pomodlić przed cudownym obrazem Matki Boskiej Różańcowej.

Od, czwartku 22 bm. „APOLLO“ w teatrze świetlnym

Najpotężniejszy film sezonu 1932/33.

Najnowsze arcydzieło filmowe, tryskające ogniem, życiem i radością, — które rozśmieszy do łez najczarniejszych pesymistów.

KRÓL TO JA

Wytworna komedia, pełna komicznych awantur i romantycznych przeżyć! — Olbrzymia wystawa! Bajeczna treść! Sztuka kochania! Wspaniały humor! Werwa flirt!

W głównej roli władca komizmu i śmiechu, komendant wesołości, c.k. Feldmarszałek dowcipu

VLASTA BURJAN w otoczeniu czołowych gwiazd europejskich.

Bezkonkurencyjny majstersztyk doskonałości, tętniący akordami śmiechu, brawury i radości życia — reżyserował słynny realizator KAROL LAMAC — Gigantyczne to arcydzieło filmowe, spotkało się z szalonym powodzeniem na wszystkich ekranach świata!

Odwiedziny w domu im. Andrzeja Potockiego.

Pod patronatem Związku katolickiego Polek znajduje się między in. dom im. Andrzeja Potockiego, przeznaczony na mieszkanie dla dziewcząt, uczenie szkół przemysłowych w Krakowie, oraz pracowniczek w rozmaitych, praktycznych zawodach. Kierownictwo domu znajduje się w rękach p. Janiny Giżyckiej, znanej działaczki na polu oświatowo-kulturalnym

T. S. L. oraz na terenie Górnego Śląska.

Mieszkanekami domu są, jak wspomnieliśmy, uczennice szkół i pracowniczki, jak: krawcowe, hafciarki, fryzjerki, sklepowe i t. p.

Razem zamieszkuje dom około 70 dziewcząt, przy czym koszt mieszkania z utrzymaniem wynosi miesięcznie około 65 złotych.

Mieszkanek znajdują się tu pod troskliwą i macierzyńską opieką kierowniczek; nastrój w zakładzie panuje nawskróś rodzinny.

Do budynku przylega dość duży ogród, ze starymi drzewami, gdzie dziewczęta swobodnie mogą czas spędzać na świeżym powietrzu. W suterrenach znajduje się kuchnia, jadalnia, oraz łazienki. Na parterze leży piękna sala taneczna, gdzie odbywają się pogadanki, odczyty, przedstawienia teatru amatorskiego, dancinigi w dobranym kółku i t. p. rozrywki.

Piętra zajęte są sypialniami i pracowniami lokatorek. Z przyjemnością przechodzi się przez łusiacze czystością sale.

Dom utrzymuje się z opłat mieszkanek. Z powodu kryzysu niestety pogorszyła się sytuacja finansowa Zakładu, gdyż dwie trzecie lokatorek jest bez pracy i zalega z opłatami.

Kierowniczka p. Giżycka zamierza podnieść stan kasowy tej pożytecznej instytucji przez urządzenie rozmaitych imprez w sezonie jesienno-wiosennym, jak: odczytów, pogadanek, dancinigów, herbatek i t. p. i ma nadzieję, że społeczeństwo krakowskie chętnie poprze te wysiłki.

Równocześnie poleca usługi wykwalifikowanych sił w dziedzinie krawiectwa i hafciarstwa.

K. N.

Upadłość największego hotelu.

Hotel amerykańskich milionerów, Waldorf-Astoria w Nowym Jorku został na wniosek wierzycieli oddany pod zarząd przymusowy.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu“ należy równocześnie nadesłać 25 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr. od egzemplarza.

Mac Donald

premier i. zw. rządu narodowego w Anglii, z którego ustąpili ministrowie liberalni.

Gwałtowne burze we Włoszech.

Rzym. (PAT). Nadchodzą tu wiadomości z północnych i środkowych części Włoch o gwałtownych burzach, trąbach powietrznych i oberwaniu się chmur. W miejscowości Pisto oberwanie się chmury spowodowało milionowe straty w mieście i okolicy. Ulewne deszcze padały bez przerwy przez 4 godziny, zalewając monumentalny cmentarz. Łamie drzewa i rujnując ściany domostw. Pod Medjolanem trąba powietrzna zerwała około 100 dachów, wyrwała kilkadziesiąt słupów telefonicznych.

Fale dusznego gorąca dają się we znaki na skutek srocco, który wieje od kilku dni bez przerwy.

Krwawe boje polityczne w Wiedniu.

Wiedeń. (PAT). Z okazji odbywającego się tu zjazdu stronnictwa narodowo socjalistycznego doszło w sobotę na ulicach miasta do krwawych starć pomiędzy socjaldemokratami a narodowymi socjalistami. W wyniku tych zajęć około 20 osób odniosło ciężkie rany, w tym sześciu funkcjonariuszy policji. Liczba lekko rannych nie da się ustalić, ponieważ towarzysze partyjni zabrali ich do własnych wozów sanitarnych. Aresztowano kilkaset osób, należących przeważnie do stronnictwa socjal-demokratycznego.

LECZENIE FUNKCJONARZUSZÓW PAŃSTWOWYCH I ICH RODZIN.

Departament służby zdrowia w ministerstwie opieki społecznej uznał szpital Dzieciątka Jezus w Lublinie, oraz sanatorium „Odrodzenie” w Zakopanem za zakłady, nadające się do leczenia funkcjonariuszów państwowych i członków ich rodzin na koszt skarbu państwa.

Warszawa, 2. 10. (Telef. wł.). Ministerstwo Skarbu poleciło, ażeby urzędy skarbowe wydawały bezwzględnie zaświadczenia, stwierdzające wysokość przypadającej od płatników zaległości z tytułu pierwszej raty podatku gruntowego z r. 1932. Zaległości te będą solinkom pobierane z przyznanych im pożyczek pod rejestrowy zastaw zbożowy i przekazywane właściwym urzędem skarbowym.

FISHARMONJE

SZKOLNE
„Schneider'a”
długość 1 m
szerokość 0.52 m
wysokość 1.12 m
4 oktawowe
system ameryk

po niższej cenie **Zł. 650.—**
poleca Skład fortepianów
WŁAD. BOLONSKI
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34

Prosimy P. T. Abonentów o rychłe uregulowanie prenumeraty za miesiąc **październik.**

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

Od, soboty 24 bm.

„SZTUKA“

w kinoteatrze

PARAMOUNT!

Na otwarcie sezonu jesiennego!

PARAMOUNT!

Najnowszy sukces ekranów europejskich, najwyższa klasa sztuki!

GASNĄCE PŁOMIENIE

pożęny, zachwycający romans, ilustrujący zawrotne i kręte ścieżki współczesnego życia! — Przeniekna treść, owiana czarem sztuki i upojona dźwiękiem muzyki! — Fascynująca akcja ujeta w ramy najcud-

niejszego tła — Paryża i Szwajcarii! — W rolach głównych: niezapomniana partnerka Chevaliera, uroczą, sympatyczną **CLAUDETTE COLBERT** i stuprocentowy mężczyzna, wytworny rasowy partner Marleny Dietrich **CLIVE BROOK** — Film ten — zachwyca, film ten — upaja, film ten — chwytła za serce!

Chiny przeciw odwlekanju sprawy Mandżurji.

Genewa, 2. 10. Wczoraj przed południem odbyło się posiedzenie komitetu 19-tu, na którym rozpatrywano wniosek chiński, domagający się zajęcia stanowiska wobec przedłużenia terminu obrad nad sprawozdaniem komisji Lyttona w sprawie konfliktu chińsko-japońskiego. Termin ten upływa 1 listopada a — jak wiadomo — przedłużony został przez Radę Ligi do 14 listopada. Komisja na wczorajszym posiedzeniu stanęła na stanowisku, że przesunięcie tego terminu o dwa do trzech tygodni nie ma żadnego znaczenia. W dalszym ciągu

komitet 19-tu zajmował się wnioskiem rządu chińskiego, domagającym się podjęcia kroków mających zapobiec dalszemu zaostrzeniu konfliktu na Dalekim Wschodzie. Komitet przypomniawszy poprzednie uchwały zobowiązujące obie strony do zaniechania wszelkiej akcji zdolnej do zaostrzenia konfliktu, oraz stwierdził, że przez uznanie nowego państwa mandżurskiego Japonia nie została zwolniona od zaciągniętych poprzednio zobowiązań. Uchwalono wreszcie przesłać obu rządów protokół wczorajszego posiedzenia.

Meta spirytus do palenia w kostkach,

bezpieczny, wygodny dla domu i w podróży. Specjalnie dla Pań nadaje się do szybkiego przygotowania rurek przy porannej toalecie włosów. Spirytus META po najniższych cenach

poleca:

Drogerja — Perfumerja — Skład apteczny

im. św. Teresy

STEFAN HYLE

Kraków, ul. Wiślna 6.

Telefon 138-09

Stale na składzie: perfumy, wody kolońskie, pudry, (także na wagę), mydła, kremy wszelkie kosmetyki, szesetki, przybory do golenia, pasty do zębów, puderzeczki, farby do włosów, gąbki i rękawiczki do mycia, zioła, leki, opatrunki, wody mineralne.

Na prowincję odwrotnie za zaliczeniem.

Dębniaki budują kościół parafjalny.

Na miejscu drewnianego kościółka stanie wspaniała świątynia w nowoczesnym stylu.

Przyłączona przed wojną do „Wielkiego Krakowa” dzielnica Dębniaki, nie posiada dotychczas Domu Bożego, przystosowanego do ilości mieszkańców tej parafji, gdyż wystawiony w r. 1919 mały kościółek drewniany od kilku już lat nie odpowiada wymogom dzisiejszym tej dzielnicy.

Dlatego też mieszkańcy Dębniak postanowili wznieść nowy kościół i w tym celu zawiązali przed trzema laty Komitet budowy kościoła, poczem wyłoniono ścisły Komitet wykonawczy w osobach: Ks. Proboszcza, dr. Jana Symiora, inż. prof. W. Krzyżanowskiego, inż. Króla, dr. Świągosta, p. Makoszewskiego, radcy Filka i dr. Zamorskiej. W wyniku konkursu honorowego, przyjęto projekt inż. Krzyżanowskiego za zgodą Księcia Metropolity i metropolitalnej komisji artystycznej, a wybór ten jednogłośnie zaakceptowały władze miejskie.

Projektowany przez prof. Krzyżanowskiego kościół stanie na zbiegu ulic: Konfederackiej i Pułaskiego, a od strony północnej przylegać będzie do niego plac, powstały po zburzeniu dzisiejszych, prowizorycznych budynków. Budowę nowej świątyni — jak nas objaśnił projektodawca — pomyślano w ten sposób, że przez cały czas jej trwania, będzie można odprawiać nabożeństwa w dotychczasowym, drewnianym kościółku.

Na dużym placu, ofiarowanym przez Gminę staną, oprócz kościoła: dom parafjalny i plebanja. Budowle te wraz z kościołem ujęte są w jedną, architektoniczną całość. Jednonawowe wnętrze świątyni pomieści przeszło 1.800 osób, przyległa zaś kaplica ponad 100. Zakryta, po przeciwnej stronie podwyższonego prezbiterjum, łącząc się będzie bezpośrednio z domem parafjalnym i plebanją.

W domu parafjalnym znajdować się będzie kancelarja, obszerny westybul, sala zebrań na 500 osób i scena, dalej biblioteka, czytelnia i szereg ubikacji pomocniczych. Brak takiej właśnie sali zebrań dla parafjan dębniackich dawał się dotkliwie odczuwać, a odległość tej dzielnicy od centrum miasta nie pozwalała ludności uczęszczać na zebrańia religijne do innych, na ten cel służących, budynków.

Całość, pełną prostoty, pomyślano jako budowlę o szkieletcie żelbetonowym, ramowym. Z użycia zatem tej konstrukcji wyniknął logicznie nowoczesny styl kościoła, zasadniczo odmienny od wszystkich krakowskich kościołów. Niemniej jednak nosi on charakter prawdziwie katolickiej świątyni. Nie razi bowiem przesadnym, chwilowo modnym „modernizmem”

i zlewa się swojsko ze znanym widokiem za-wiślańskiej dzielnicy.

Na skrzyżowaniu naw, na czterech silnych filarach wznosić się będzie wieża, która przejdzie w wyższych swych piętrach w coraz większe i zmienne w układzie bryły, aż wreszcie zakończona zostanie ażurowym baldachimem, pod którym zawisną dzwony, poruszane elektrycznością. Wysoki wreszcie krzyż, oświetlany podczas wieczornych nabożeństw reflektorami, umieszczonemi w jego dolnych członach, uwieńczy na wysokości 50-ciu metrów tę prostą, z konstrukcji wynikającą, budowę. Centralne ogrzewanie i elektryczne oświetlenie uzupełni charakter nowoczesności kościoła.

Będzie to zatem budowla imponująca, a kosztą jej według prowizorycznych obliczeń, wyniosą ponad milion 600 tysięcy zł., z czego sam kościół ma kosztować około 1.200.000 zł.

Fundusze na budowę zbierane z datków parafjan i dobrowolnego opodatkowania się miesięcznego. Dotychczas zebrano około 100 tysięcy w gotówce i materiałach. Z wiosną b. r. poświęcono plac i wykopano dół pod fundamenty, które teraz są budowane. Całkowita więc budowa potrwa parę lat.

KINOTEATR DZWIĘKOWY

„ŚWIT“

DOM KATOLICKI! PRZY UL. STRASZEWSKIEGO 18.

Od środy dnia 28-go września

HARRY PIEL

w wielkim filmie sensacyjnym rozgrywającym się na arenie cyrkowej p. t

„W pogoni za czarną maską“

Niezwykłe tempo akcji — Niewidziane dotąd sensacje — Doskonała gra artystów.

Ponadto w programie dodatki dźwiękowe.

Początek przedst. w dnie powszedn. o g. 5, 7 i 9 wiecz., w niedzielę i święta o g. 3, 5, 7 i 9. **Najtańsze kino dźwiękowe w Krakowie!**

Radio.

Eter nauczycielem geografji.

Niesłychanie szybki rozwój techniczny radjofonji, która dzisiaj dysponuje stacjami nadawczemi o dużej mocy oraz świetnymi odbiornikami, sprawił, iż dla radjosluchacza przestała istnieć przeszkoda i chwila w świadomości jego zacierają się poczucie czasu. Mały ruch ręką, a aparat radjowy przerzuca słuchacza z jednego kraju do drugiego, a nawet z jednej części świata do innej. Olbrzymia rola radja w dziedzinie zbliżenia poszczególnych narodów i przenikania wartości twórczych i kulturalnych nieraz już była podkreślana, a praca w tym kierunku prowadzona przez Międzynarodową Unję Radjofoniczną daje nadzwyczajne wyniki.

Jak dalece uczy radjo rozrzuconych po całym świecie słuchaczy geografji i historii, zapoznając ich z narodami, o których do niedawna mieli bardzo egzotyczne pojęcia, świadomy, oddźwięk wywoływany wśród odległych nieraz o tysiące kilometrów radjosluchaczy przez centralną polską stację nadawczą.

To też skrzyńka pocztowa „Polskiego Radja” przynosi codziennie dziesiątki listów z różnych stron świata. Autorzy tych listów prawie zawsze entuzjastycznie się czystem odbiorem stacji i audycjami muzycznymi. Wielu jednak z nich interesuje się bliżej Polską dzięki tej lub innej audycji, która go zainteresowała. W liście wypytuje daleki korespondent o szczegóły dotyczące rozwoju radjofonji, a nawet żąda fotografii zabytków historycznych, lub też pragnie mieć w swoich zbiorach fotograficznych widok tego, czy innego miasta polskiego, z którego słyszał transmisję. I tak na przykład niejaki pan A. E. Grice, Anglik, pisze, iż słucha codziennie hejnału transmitowanego przez stację warszawską z kościoła Marjackiego w Krakowie, twierdząc, iż jest to jeden z najbardziej interesujących hejnałów, jakie kiedykolwiek słyszał.

Coraz to więcej p. Grice'ów uczy się geografji i historii Polski, czytając ją w książce, „pisanej” w eterze przez fale radjowa. Wiele fotografii miast i zabytków polskich, wiele broszur, książek i ulotek doręczyła poczta dzięki radju, dalekim i nieznanym słuchaczom centralnej rozgłośni polskiej, którzy podróżując na fali eteru zatrzymali się na audycji, nadawanej z anteny polskiej.

Wtorek 4 października 1932.

Kraków, (312.8) G. 11.58 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej, program na dzień bieżący; 12.10 Codzienny przegląd prasy polskiej; 12.20 Płyty gramofonowe; 12.40 Komunikat meteorologiczny z Warszawy; 12.45 Płyty gramofonowe; 13.55 Komunikat z Warszawy; 16.00 „Najnowsze wydawnictwa” omówi dr. A. Bar; 16.15 Odczyt z Warszawy; 16.30 Płyty gramofonowe; 16.40 Transmisje z Warszawy; 17.55 Program na dzień następnny; 18.00 Muzyka lekka i taneczna z Warszawy; 19.00 Rozmaitości, komunikaty, notowania krak. giełdy, zbożowej 19.15 Odczyt p. t. „Czy ochrona zwierząt jest potrzebna?” wygłosi dr. St. Swiba; 19.30 Feljton muzyczny p. t. „Bluff i monesens w muzyce dzisiejszej” wygłosi prof. Z. Jachimiecki; 19.45 Transmisje z Warszawy; 21.15 Wiadomości sportowe; 21.20 Transmisje z Warszawy; 22.55 Wiadomości bieżące; 23.00 Dalszy ciąg muzyki tanecznej z Warszawy.

Katowice, (408.7) G. 16.30 Intermezzo muzyczne; 18.55 Olga Regorowiczowa: „Trzeci tom Roczników Towarzystwa Przyjaciół Nauk na Śląsku”; 22.15 Program na dzień następnny;

Lwów, (380.7) G. 16.00 „Światła i cienie najbogatszego naszego źródła”, wygłosi mr. M. Sterbcówna; 18.55 „O męskich urojeniach”, feljton wygłosi p. K. Hojnacka; 23.00 Muzyka lekka z kawiarni Szkołkiej we Lwowie, koncertuje zespół pod dyr. p. E. Schildhorna.

Córka premiera angielskiego Mac Donalda

Hoanna wyszła zamąż za dr. Alistara Mac Kinnena. Przed kościołem w małej szkockiej miejscowości Wendover, gra na kobzie przywitano wychodzącą parę nowożeńców.

Przed uruchomieniem Dnieprostroju.

Nad Dnieprem, w miejscach, gdzie niedawno wybudowana została olbrzymia hydrocentrala, czynione są gorączkowe przygotowania do uruchomienia stacji wodnej. Akt ten będzie miał charakter uroczysty i odbywać się będzie w ramach ogólnych uroczystości z okazji 12 rocznicy rewolucji komunistycznej. Na uroczystość otwarcia hydrocentrali przybędzie prawdopodobnie 3.000 gości łącznie z gośćmi zagranicznymi, turystami i przedstawicielami firm zagranicznych, które dostarczyły materiałów do budowy Dnieprostroju.

Obecnie w nadnieprzańskim hydrocentrali pracują dwa agregatory (zbiorniki wody), go towe są już cztery agregatory a piąty zostanie wykończony w najbliższym czasie. Ogółem hydrocentrala ta liczyć będzie sześć agregatorów. Urządzenia mające służyć do otrzymania energii elektrycznej są już gotowe. Chodzi jeszcze o uregulowanie Dniepru tak, aby był możliwy spław. Prace te mają być przyspieszone. Dnieprostrój zatem w całości wykończony zostanie dopiero w lecie przyszłego roku.

W czasie uroczystości otwarcia stacji elektrohydrotechnicznej na Dnieprze całe przedsięwzięcie będzie iluminowane. W tych dniach zainstalowano 80 wielkich reflektorów i wybudowano wielką latarnię ruchomą, rzucającą olbrzymie światło o sile 2,5 miliona świec.

Przy zmianie adresu prosimy PT. Prenumeratorów o łaskawe podanie dotychczasowego adresu.

Rzeczy ciekawe.

APARAT URZĘDNICZY WE FRANCJI. W roku 1914, przed wojną, Francja liczyła 617 tysięcy urzędników pozostających na służbie państwowej. Pozycja budżetowa na utrzymanie tej armii urzędniczej wynosiła w r. 1914 sumę 1 miliard 342 milionów franków. W r. 1931 liczba urzędników wzrosła o 100.000 osób, natomiast wydatki na utrzymanie wzrosły do sumy 14 miliardów 664 milionów franków, czyli 9,6 razy więcej, wówczas gdy wartość franka powojennego zmniejszyła się 5-krotnie. Sprawozdawca budżetowy komisji parlamentarnej, M. Geibel, twierdzi, iż Francja posiada więcej urzędników, niż jakikolwiek inny kraj w Europie.

W JAKIM KRAJU JEST NAJWIĘCEJ LEKARZY? Belgijskie Towarzystwo Lekarskie wydało niedawno zestawienie ilości lekarzy, praktykujących w różnych krajach. Jak się okazuje Stany Zjednoczone liczą 92.000 lekarzy, Niemcy — 49.000, Anglia — 41.800, Francja — 26.000, Hiszpania — 23.000. Przeciętna liczba pacjentów, którzy przewijają się w ciągu roku przez gabinet lekarza wynosi: w Austrii — 837 osób, w Hiszpanii — 1000 osób, w Kanadzie — 1060 osób, w Anglii — 1069 osób, na Węgrzech — 1100, w Szwajcarii — 1140 osób, w Grecji — 1160 osób, w Niemczech — 1237 osób, w Stanach Zjednoczonych 1326 osób, w Danii — 1346 osób, w Belgii — 1460 osób, we Francji — 1560 osób, w Szwecji 2660 osób, w Jugosławii — 3450 osób.

WIENIEN STOLICĄ ŻEBRAKÓW. Szalejący w Wiedniu kryzys i nędra przyczyniły się do nadzwyczajnego wzrostu żebractwa. Policja

wiedeńska szacuje ilość żebraków zawodowych łącznie z muzykantami i śpiewakami podwózkowymi na 30.000 osób obojga płci. W roku ubiegłym zatrzymano i odprowadzono na policję około 6.000 żebraków.

Panienka inteligentna **Pieczenie**, tablice najaja dobrze krawie. Pielkowane, monogramy, hafty, obijanie, stemple stalowe, grapię nad dziewczynką, wury, złozenia, srebrzenia ub dziecim. Zelos en'a oraz reparacje wykonuje rosze do SS. Felicjanek J. Marczyk, Kraków, sw. d. Mikola ska 18 Kraków. Tomasa 24.

HUMOR.

Zawód. W policji: — Wydaje się, że pochodzicie z dobrej rodziny, Jaki macie zawód?

— Jestem zakalą rodziny.

Za późno. — Obiecywałem mojej żonie przed ślubem, iż spełnię każde jej życzenie, które wyzysam w jej oczach.

— I cóż?

— Chciałbym być teraz analfabeta.

„Oszczędni“. Matka wyrzuca swojej zamężnej córce: — Wasze gospodarstwo domowe prowadzone jest bardzo nieekonomicznie; musicie żyć oszczędniej.

— Ależ mamo, jak ty możesz coś podobnego mówić! Przecież nas prawie nigdy niema w domu.

Dobry początek. Szef przyjmuje nowego chłopca: — Słuchaj mój synu, potrzeba mi chłopca sprytnego i uważnego, który na wszystko potrafi mieć oko. Zrozumiałeś?

— Tak jest, proszę pana! Czy mogę od razu poprawić panu krawat, bo jest przekrzywiony?

W kinie. Na filmie „Człowiek, którego zabiliem“ pani Lili rzewnie płacze. Mąż mówi do niej: Jeżeli ten film tak silnie cię wzrusza, to może lepiej wyjdźmy.

— Co znowu! Nie psuj mi zabawy!

Mimowoli: — Pacjentka: — ... a gdy bóle wciąż się wzmagają udałam się do aptekarza...

Doktor: — Aptekarz nie może dać dobrej rady w takim wypadku.

Pacjentka: — ... i otóż on właśnie polecił mi udać się do pana doktora.

Dla P. T. Zarządów i Kierownictw Szkół!

Księgarnia Krakowska, Kraków ul. św. Krzyża 13.

poleca:

Tablice anatomiczne „Ustrój człowieka“. Komplet 6 tablic barwnych	zł. 3.50
Tablice botaniczne proj. A. Mieszczańska. Komplet 8 tablic barwnych	3.—
Tablice botaniczne do nauki poglądowej w barwnym wykonaniu, 42 sztuk komplet	12.—
Tablica głosek niemieckich systemem Benniego	4.—
Tablice do nauki historii polskiej barwne, wyk. Norblin. Poszczególne tablice podklejone na kartonie	5.75
Tablice statystyczne. Komplet 6 tablic	3.—
technologiczne: narzędzia ślusarskie	2.50
„ zoolożyczne barwne po	zł. 2.— i 3.—
„ do nauki poglądowej w barwnym wykonaniu, 27 sztuk komplet	8.—
Fryzy ludowe Pillatego, sztuka po	2.—

Z podręcznych mapek konturowych J. M. Jurczyńskiego:

Półkule — siatka geograficzna	—20
Półkule — wybrzeża i rzeki	—15
Cztery mapy półkul razem z ćwiczeniami	—30
Globus składany. 4 tablice do wycinania z ćwiczeniami	—80
Trzy mapy świata	—15
Pięć części świata, zeszyt do ćwiczeń z geografii 16 map, 300 zadań	—60
Pięć części świata, pojedyncze mapki po	—05
Europa. Zeszyt do ćwiczeń z geografii. 20 map z ćwiczeniami	—90
Europa. pojedyncze mapki po	—05
Ćwiczenia z Polski współczesnej	—15
Polska — obszar, centrum, województwa. Cztery mapki	—20
Osiem map Polski	—15

Na składzie wszelkie podręczniki szkolne, mapy ściennie i podręczne, globusy
Wysyłka na zamówienia zamiejscowe odwrotna.

KAZIMIERZ N. GOLBA.

123

W cieniu wielkiej legendy.

POWIEŚĆ.

— Obywatelu! — wrzasnął gdzieś z tyłu przywódca. — Nie pozwólcie mu tak kpić z siebie!
— Cichaj ty, chlístku! — ktoś go do reszty pograżył. — Tamten dobrze gada!...
— Dobrze gada! do arsenału! — ozwały się głosy.

— Pozwólcie, obywatelu! — opanował sytuację Dawidowski — że sam jako konwojent odwożę kurjera do austriackiego konsulatu. Niech jego cesarz się dowie, że wolni Polacy nikomu rak wolnych nie wiążą i wszelkim gwałtem się brzydzą! I niech się jego cesarz zarumieni, że syna wielkiego Napoleona w swoim wciąż więzi pałacu.

— Syna Napoleona? Alboż to prawda? — obie-gło wkrąg zdumienie.

— Juści prawda! — potwierdził ktoś z tłumu.
— Nowe lajdactwo tyranów! — wystrzelił skądś wyrok.

— Obywatelu! — dobijał do celu Dawidowski — Jeśli się tej nocy wyzwolim, rękę podamy więźniowi. Niech on naszym królem będzie! Niech żyje Napoleon Drugi!

— Niech żyje!! — powtórzyło kilkanaście głosów.

A zdała, niczem echo, zatrajkotały strzały.

Dawidowski był wzruszony, że ten pierwszy występ publiczny tak mu się udał. Wsiadł szybko do kurjerskiej karocy, zapomniawszy nawet prze-

prosić Rénarada, i dał znak woźnicy, by ruszył. Gdy już się pojazd potoczył, wychylił się jeszcze i krzyknął:

— Do arsenału! do arsenału!!

Poczem przytrzymał drzwiczki. Całe to zajęcie podniosło go nieco na duchu, choć nie załarło poprzedniego obrazu. W dodatku zaoszczędził sobie pieszej drogi, jadąc w tym samym kierunku. Tylko sąsiad, nie zrozumiałwszy przyczyn wtargnięcia, a nie śmiać oponować, siedział cicho, patrząc nań zukosa nieufnie.

— Podwożę pana, kurjerze! — wyjaśnił pierwszy, widząc to, Dawidowski.

— Zbytek łaski, Herr... — urwał z przekąsem Rénard, jak gdyby zapomniał poprzedniego, na po-chlebstwo użytego tytułu.

— Chce przytem spytać pana o wrażenie...

— Motłochu?

— Nie motloch to, ale patrijotyczne mieszczaństwo warszawskie, które dla syna tego, co wskrzesił sławę szabli naszej w Europie, żywi coś więcej, niż zwykły sentyment!

— To nieszkodliwe! — ironja zadrgała mu w głosie.

— Pan chyba nie docenia... — obruszył się podchorążak.

— Nie mam wogóle zamiaru oceniać waszej ruchawki, przeciw której stoi całe wszechrosyjskie imperjum. A powtóre o losie swego wnuka tylko mój najjaśniejszy pan wespół z innymi mocarstwami decydować może!

— Mocarstwa? jakie mocarstwa?

— Te, co wiedeńskie akty podpisały!

Stropił się nieco Dawidowski, bo tej możliwości nie przewidział. Rozumował po żołniersku, bagnet stawiając nad papier, a wolę ludu nad kaprysy monarchów.

— Nie! — buntował się głośno. — Jeżeli tylko

naród zgodny będzie, żaden traktat nie oprze się jego żądaniom.

Kurjer milczał. Zdawał się już nawet nie słuchać towarzysza. Znużony drogą, ziewał. Lisie oczy zerkały wąskimi szparkami.

— Patrz pan, jaki ruch! — budził go podchorążak, gdy z Królewskiej wjechał na Krakowskie. — Nikt tej nocy w Warszawie nie zaśnie! O! za kilka dni bedziesz miał tego ludu odpowiedź.

Istotnie ścisł był tutaj tak wielki, jakby wszyscy mieszkańcy wyszli przed swoje domy. Wszyscy bowiem trzymali się bram, żeby na lada alarm w nich szukać schronienia. Środkiem ulicy pomykali raz po raz galopem jezdni bądź w stronę Zamku, bądź częściej w stronę Belwederu. Od czasu do czasu przesuwały się drobne oddziały i patrole wojsk polskich i rosyjskich, również w obie strony. Najwidoczniej rozdzielały się zwolna dwa wrogie obozy. Często dochodziło między nimi do wymiany strzałów, choć walki wręcz tu nie podejmowano. Musiała ona wręcz już gdzieindziej, pod ogłosem największej strzelaniny niósł wiatr od arsenału.

Dawidowski zrozumiał, że należy kurjera zostawić losowi, bo i tak by już teraz wiele mu nie pomógł, i czempredzej zasięgnąć języka, czy Szkoła jego przeszła już tędy ku miastu, by nie wpaść w Alejach na pewne jatki, gdyby przypadkiem cesarzewicz nie był jeszcze „załatwiony“.

— Dość mego „zbytku łaski“! — zwrócił się do kurjera. — Niech teraz pan radzi sobie sam! Polecam go opiece jego mocarstw! Ja muszę na swój posterunek!

— Adieu! — powiedzieli sobie jednocześnie i podchorążak uchylwszy szybko drzwiczki, wyskoczył z karocy, dając murka między stojących przed domami gapiów.

(Ciąg dalszy nastąpi).